

god swingt ook puik

LAYLA and other assorted lovesongs
Derek and the Dominos
Polydor 2 LP 2625-005

Tegenwoordig hoor je vaak dat Eric Clapton God niet is, nou dat zal dan wel zo zijn, maar volgens mij is hij wel nauw gelieerd aan Hem, ik denk een Behuwbroeder. Ik zal de overlijdensadvertenties van de progressief-kristelijke dagbladen er maar eens op naslaan. In ieder geval heeft Behuwbroeder ons weer verrijkt met een dubbelalbum dat thuishoort in klasse 1A, net als de ontbijtkoeken van de fabriek die zoveel... in haar koek doet.

God nog aan toe wat een prachtige muziek wordt ons geschonken door deze vijf knapen te weten: Clapton natuurlijk + de ijzersterke ritmesektfte van de, door de medewerkers van dit blad o zo gehate Delaney and Bonnie, Carl Radle op bas, Jim Gordon op drums (hou die vogel in de gaten!) en Bobby Whitlock, ritmogtbaar en keyboards (prachtig orgel en piano) met daarbij studiogitarist Duane Allman, vroep ook op bottleneck. Allman heeft de groep na het maken van de platen verlaten om zich geheel te wijden aan z'n eigen groep: The Allman Brothers Band, een van de meest swingende groepen die ik ken tussen twee haakjes.

Clapton is altijd een jongen naar m'n hart geweest. Niet té intelligent, geen ijzersterke grappemaker, niet cynisch maar wel een lieve, wat humorloze jongen, en natuurlijk altijd dat gedonerd met z'n haar in de zeven jaar dat ie platen maakt heeft ie zeker 20 verschillende coups gehad. Hij ziet er nu erg gewoon uit: haar over de oren, maar zéér gedistingeerd. Ook van psiechedelliese pakken en kralen is geen sprake meer, gewoon een net overhemd met een spijkerbroek of een kostuum.

Liedjes van de hand van Clapton gaan bijna altijd over liefde en dan meestal de treurige kant ervan, bijv. dat z'n 'love' in de armen ligt van z'n beste vriend, of nog gruwelijker dingen. In ieder geval vroeg (vraagt) hij zich nogal eens of waarom liefde vaak ook zo iets treurigs is. 'Badge' uit de Cream-tijd en bijna alle liedjes op z'n soloplaat behandelen dit onderwerp uit den treure en zowel 'Badge' als een paar liedjes van z'n soloplaat zouden gemakkelijk op 'Layla' kunnen staan: prachtige melodieën, ontzettend clichématige

teksten. Op 'Layla' zijn acht van de veertien nummers van de hand van Clapton, de meeste in samenwerking met Gordon of Whitlock. Van de resterende zes nummers zijn er vier wat lange ('Key to the highway 9.47 sec.). Simpele bluesnummers waarin je wel erg kan genieten van het spel van Clapton zowel als dat van Duane Allman, het mooiste is 'It's too late', een schattig duet tussen Clapton en Whitlock. Verder staat er nog op 'Little Wing' van Jimi Hendrix, dat een m.i. wat te pompeuze uitvoering krijgt en een mooi liedje van en door Bobby Whitlock 'Thorn tree in the garden' waarin hij wordt begeleid door diverse akoestische gitaren.

Het (vele) gitaarwerk wordt dus verdeeld tussen Clapton en Allman, Clapton die tegenwoordig (luister toch naar die soloplaat) hoog en scherp knalt, maar ook vaak heel soepel speelt, zonder de door velen zo gevreesde ego-tripperij of gitaar-omanie. Nee, altijd heel beheerst. Allman heeft een wat donkerder minder gepolijste klank, maar speelt meestal bottleneck zodat je ze wel uit elkaar kan houden.

Jim Gordon is een van de swingendste drummers aller tijden, luister maar eens naar 'Keep on growing', waarin door alle betrokkenen nogal wat vuurwerk wordt geleverd. Clapton en Whitlock zingen veel samen (prima combinatie) en wisselen elkaar vaak af in één lied. Whitlock heeft een nogal ruige, onvast bariton, terwijl Clapton over het algemeen ongepolijst en vaak wat hullerig zingt. 'Bell Bottom Blues' wordt bijv. meer gehald dan gezongen, maar ja, dat krijg je met dit soort liefde: 'Bell bottom blues, you make me cry' en dan het hartverscheurende refrein 'I don't want to fade away/give me one more day, girl' en dat gesmeek is typerend voor Eric's lovesongs.

Alle acht nummers van Clapton zijn wat dat betreft prachtig, het openingsnummer 'I looked away' begint volkomen ontspannen, alle instrumenten plus zang vallen na elkaar in, veel briljant gitaarwerk meteen al + die licht melancholische sfeer, zoals ook in 'I am yours', sfeer van een vroedige zomeravond vol vertelheid.

'Anyday' is ekstatischer en harder, Whitlock en Clapton wisselen elkaar af, springt ook puik, net als 'Tell the truth' (let op Allman's bottleneck) en het snelle, explosieve

'Why does love got to be so sad', 'waar je op het einde zeker vier gitaren door elkaar hoor hoort spelen. 'Layla' is misschien wel het hoogtepunt: korte felle intro, dan in snel tempo Clapton, steeds met gitaar, weer dat gesmeek: 'You got me on my knees, Layla Girl won't you help me please'. Alle jongens schreeuwen uit alle macht, steeds 'Layla' en in het midden voegt zich Allman's gitaar bij die van Clapton, ontzettend hoog, steeds ekstatischer, totdat plot-

seling Witold Wladimarsky, pardon Nicky Hopkins, nee Whitlock of one of de hoos vermelde Albee, kloek en vasteraden het achtste pianokonsert van Rachmaninoff start en dan wordt er nog een paar minuten rustig nageswngd.

Nou ja, je begrijpt het wel, ik ben gek op deze platen en draai ze de hele dag. De bluesnummers staan op het eind van de kanten, zodat je ze gemakkelijk af kunt zetten. Maar je kunt ze ook laten staan en dan even gaan plassen, kopje thee zetten of wat babbelen, nou ja, zie zelf maar.

Ik weet nu al dat 'Layla' op mijn top tien van 1971 komt te staan. Het lijkt me de aangewezen plaat voor die mensen die hun vrouwen in de popmuziek hebben verloren.

Atrric Marx

v. l. n. r. Duane Allman, Jim Gordon, Eric Clapton, Carl Radle, Bobby Whitlock

LAYLA and other assorted lovesongs
Derek & the Dominos
Polydor 2625 005

Cream en Blind Faith zijn voorbij, en Eric Clapton, de uiterst onzekere voormalige god van de Britse blues, heeft sindsdien vrijwel alleen maar goede dingen gedaan. Hij heeft mee de eerste lp van de Plastic Ono Band tot een legendarische rock&roll-gebeurtenis te maken, begeleidde prachtig op de live lp van Delaney & Bonnie, zorgde voor een van de mooiste stukken muziek op de markt op de soloplaat van Steve Stills, verder voor een aanvaardbare eigen soloschijf, en voor vrijwel al het goede gitaarwerk op de driedubbele marathon van George Harrison.

En dat was nog niet alles; er staan nog platen op stapel van Howlin' Wolf en Dr. John waarop hij meespeelt, terwijl hij als producer werkzaam is geweest bij de volgende plaat van Buddy Guy. God heeft niet stilgezeten met andere woorden.

Aan zijn tijd bij Delaney & Bonnie hield hij een nieuwe begeleidingsgroep over met wie hij het zeker twee jaar denkt uit te houden, Bobby Whitlock, Jim Gordon en Carl Radle liepen afgelopen zomer naar Clapton over en verschenen voor het eerst als de Dominos op een benefitconcert voor de Chicago 8 en dr. Spock. Het zijn alle drie zeer competente musici, afkomstig uit het zuiden van de VS, die behalve op Delaney & Bonnie platen o.m. ook te horen zijn bij de Mad Dogs & Englishmen en op Clapton's eerste solo-lp. Ze hebben nu Engeland als thuisbasis en treden ook zonder Derek op, zoals op een spoedig te verschijnen lp met John Lee Hooker en Steve Miller (!) moet blijken.

Duane Allman is al gerulme tijd een groot gitaartalent-in-de-schaduw, die pas op de Allman Bros elpees op de voorgrond trad en bij diverse gelegenheden door Clapton luidkeels werd geprezen. Clapton had hem graag voor vast in de Dominos gehad, maar Allman heeft trouw gezwoeren aan zijn eigen groep en deed derhalve niet mee op de recente Derek & the Dominos toernee in de Verenigde Staten. Wel is hij, naast Clapton, Radle, Gordon en Whitlock te horen op de eerste (dubbel)elpsee van de formatie, een in Miami opgenomen plaat die alle verwachtingen die ik ooit mocht hebben van deze mensen verre heeft overtroffen, een fantastisch album met de meest potente rock en blues-zonder-pretenties van de afgelopen tijd.

Clapton heeft al bij verschillende gelegenheden duidelijk gemaakt terug te willen naar een elementairder muziekstijl. Dat bleek uit zijn achtergrondwerk bij D & B in een tijd toen Blind Faith zelfs nog bestond, en ook wel uit zijn eerste soloplaat ('bet you didn't think I knew how to rock&roll'), waarop overigens de zwakke kanten duidelijk aan te wijzen waren. Het oude cliché, dat Clapton pas goed is in het gezelschap van andere groten is m.i. grotendeels waar, maar in Allman heeft hij duidelijk zo'n grote partner gevonden die bereid en in staat is samen met hem muziek zonder gezanik te maken, zonder die ellendige koortjes die zo langzamerhand je strot beginnen uit te komen, zonder overbodige

blazers, zonder kosmische pretenties, niets van dat al, maar rock&roll, geile, loeiharde rock&roll. Wat is er eigenlijk mooier, opwindender dan een groep met twee goeie, echt goeie, hardspelende elektrische gitaristen? Denk nog eens aan de eerste Moby Grape lp, aan sommige live-werk van Stills en Young (op de bootleg-lp's) en, om het maar bij Clapton te houden, aan zeldzame ogenblikken als het slot van Had to cry today (op de eerste Blind Faith lp) en zijn eigen overdubbing bij Cream (zoals bijv. in Politician). Wat dat betreft valt er hier zeer veel te genieten, en dagenlang luisteren op de stereokoptelefoon heeft me zo langzamerhand zeer aan deze lp doen hechten.

Het is ook de eerste dubbel-lp in tijden waarvan m.i. eens niet gezegd moet worden dat hij erop vooruitgegaan was als hij tot een enkele was teruggebracht. Dat wil niet zeggen, dat er bij de vijf kwartier muziek van Derek & the Dominos geen zwakkere momenten voorkomen. Het oude Nobody knows you when you're down and out bijv, wordt door de vocaal toch al vrij beperkte Clapton behoorlijk slecht gezongen, Tell the truth klinkt tamelijk melig en ongeïnspireerd, Hendrix' Little Wing is hoofdzakelijk een lange dreun en Thorn Tree in the garden is welliswaar een lieve en zachte afwisseling maar op zichzelf ook niet zo'n sterk nummer; maar bij geen van deze nummers krijg je de neting de hydraulische lift in werking te stellen ten einde de naald een centimeter of wat verder te laten neerdalen, het is allemaal best om aan te horen en nooit een te grote afknapper na of vóór het magistrale geweld dat er aan voorafgaat of erop volgt.

Het titelnummer is een van de beste naar mijn smaak; het begint indrukwekkend met een intrigerende, gierende Gtrariff waaroverheen Clapton wanhopig probeert de ruige zanger te zijn die hij niet is. Allman en hij spelen uitatkend op elkaar in, dan een vrij plotselingen tempowisseling en Whitlock vervult aan de piano de hoofdrol in het ontspannen, langgerekte uitro. It's too late is het nummer dat het beste bij de naam van de groep past, vijftiger-jaren muziek van een uitstekend aangepast gehalte, een van de vele uitstekende rock-nummers op deze plaat. De beste momenten zijn als gezegd die waarop beide gitaristen in de weer zijn, tegen elkaar optreden, elkaar loelend proberen te overtroeven. Zelfs in bluesnummers als Key to the highway en Have you ever loved a woman, waar alle denkbare clichés op de loer liggen, wordt prachtig gemusiceerd; het is inderdaad niet altijd even eenvoudig Clapton en Allman uit elkaar te houden. Allman speelt waarheidsjijlijk voortdurend wat hoger en vloeiender, Clapton iets stotender zoals gewoonlijk, terwijl het inderdaad, zoals Rolling Stone ook suggereerde, waarschijnlijk Allman is die bottleneck speelt (en erg goed ook, als in Anyday). Geen zin meer om er nog meer over te zeggen. Een prachtige plaat, Hard draaien, érg hard.

Jan donkers